



«Ο Κύριος Αμιλκάρ»

τον Υβ Ζαμιάκ από τον ΘΟΚ

Απόδοση: Μαρίνα Γεωργιάδη. **Σκηνοθεσία:** Χρίστος Ζάνος. **Σκηνικά:** Λοΐζος Λοΐζου. **Κοστούμια:** Μαρίζα Παρτζίλη. **Μουσική:** Σάββας Σάββα. **Φωτισμοί:** Καρολίνα Σπύρου. **Παίζουν:** Ανδρέας Τσουρής, Σταύρος Λούρας, Μαρία Μαργέτη, Αννίτα Σαντορινιαίου, Σάββας Σάββα, Ορέστης Σοφοκλέους, Λένια Σορόκου.

ΑΠΟ το περσινό «Ακαπούλκο» στο Ένα, μάθαμε και εδώ στην Κύπρο ότι ο Υβ Ζαμιάκ είναι ένας δεξιότεχνος της θεατρικής πλοκής και λόγου, με χιούμορ ανάλαφρο που συνυπάρχει με τη θλιψη χωρίς να μας προβληματίζει ποιο θεατρικό είδος παρακολουθούμε: φάρσα ή ψυχαναλυτικό δράμα. Όλα αυτά επιβεβαιώθηκαν στη φετινή πρώτη παραγωγή της Νέας σκηνής του ΘΟΚ του έργου του Υβ Ζαμιάκ «Ο Κύριος Αμιλκάρ, έργο βασισμένο σε μια λαμπρή θεατρικότατη ιδέα. Δεν είναι απλώς ένα θέατρο μέσα στο θέατρο, είναι κάτι πιο ενδιαφέρον. Ο ήρωας του Ζαμιάκ, ο παραγωγός, συγγραφέας, σκηνοθέτης, πρωταγωνιστής και μοναδικός θεατής του έργου, με τον οποίο προσπαθεί να αντικαταστήσει τη ζωή του. Έχει καεί στον έρωτα, έχει προδοθεί στη φιλία, έχει ορκιστεί στον εαυτό του να μη χάσει ξανά τον έλεγχο, να μην αισθανθεί πια ποτέ τίποτα και να μην επιτρέψει σε κανέναν να αισθανθεί κάτι για 'κείνον. Γι' αυτό στήνει θέατρο γύρω από τον εαυτό του, ως μοναδική πλήρως ελεγχόμενη κατάσταση, προσλαμβάνει ξένους ανθρώπους για να παίζουν το ρόλο των «δικών του», της αγαπημένης γυναίκας, της γλυκιάς κόρης, του πιστού φίλου. Θέλει να γίνει αυτός που κινεί τα νήματα και ας περιτριγυρίζεται από μαριονέτες. Το σχέδιο είναι καταδικασμένο, όχι μόνο οι μαριονέτες, αλλά και ο σκληρός Αμιλκάρ πονάνε και αισθάνονται. Οι κούκλες κόβουν τα νήματά τους και αποκαλύπτεται ότι ο Αμιλκάρ δεν κρατούσε, αλλά κρατιόταν απ' αυτά.

Η τεχνική του Ζαμιάκ βασίζεται στην τολμηρή ανάμειξη θεατρικών ειδών. Τα γνώριμα χαρακτηριστικά του παραδοσιακού γαλλικού μπουλνάρ συνυπάρχουν με τη λεπτή ψυχογραφία των μορφών, οι φαρσικές καταστάσεις καταλήγουν σε τραγωδία, οι φιγούρες στερεότυπα (ο μηχανόβιος ιδεολόγος της κακιάς ώρας, η μικρή τροτέζα, η μετά δυσκολίας ντίβα, η ευγενικής καταγωγής «πεθερά», ο πειναλέος καλλιτέχνης) μεταβάλλονται και σπάζουν τα καλούπια τους. Η παράσταση του ΘΟΚ υιοθετεί αυτή την ελευθερία.

Ο σκηνοθέτης Χρίστος Ζάνος θαυμάζει το κείμενο του έργου και το εμπιστεύεται απόλυτα. Πιστεύω πως μια πιο εγκεφαλική, πιο εξεζητημένη προσέγγιση θα στέγνωνε τους χιουμοριστικούς και συναισθηματικούς χυμούς του έργου, θα μετέτρεπε τον «Αμιλκάρ» σε κομψό και ενδιαφέρον θεατρικό σχήμα. Ο Ζάνος οδηγεί τους ηθοποιούς του σε κρυμμένες μέσα στις λαμπρές ατάκες του Ζαμιάκ ανακαλύψεις, δεν κάνει προτάσεις στον συγγραφέα, απλώς δέχεται προτάσεις από αυτόν. Τα έργα του Γάλλου συγγρα-

φέα ήταν προορισμένα για ενθουσιώδη αποδοχή από το κοινό, η παράσταση του ΘΟΚ δεν έσπασε αυτή την παράδοση.

Για να μπορεί ο σκηνοθέτης να χρησιμοποιεί τη μέθοδο της «εσωτερικής σκηνοθεσίας» σε μια παράσταση του έργου του Ζαμιάκ, πρέπει να έχει στη διάθεσή του υποκριτική ομάδα επαγγελματιών δεξιότεχνων με ικανότητα να συνδυάζουν την κωμική λάμψη με το δραματικό βάθος. Ο Ανδρέας Τσουρής κρατάει τον κωμικό πόλο της παράστασης, εντυπωσιάζει με την άνεση και την αμεσότητα της υποκριτικής ανταπόκρισης σε κάθε ατάκα των συναδέλφων του, κάθε καμπύλη της υπόθεσης, σπάζει τη δραματικότητα της δεύτερης πρά-

*Ο σκηνοθέτης Χρίστος Ζάνος
θαυμάζει το κείμενο του έργου
και το εμπιστεύεται απόλυτα.*

*Πιστεύω πως μια πιο
εγκεφαλική, πιο εξεζητημένη
προσέγγιση θα στέγνωνε τους
χιουμοριστικούς και συναι-
σθηματικούς χυμούς του
έργου, θα μετέτρεπε τον
«Αμιλκάρ» σε κομψό και
ενδιαφέρον θεατρικό σχήμα*

ξης με τα γαλλικότατα τραγούδια, αλλά γίνεται και αιχμηρός εξηγώντας στον Αμιλκάρ μερικές αλήθειες τις οποίες εκείνος αρνείται να καταλάβει. Η Λένια Σορόκου κάνει ένα θαυμάσιο ένθετο σόλο νούμερο, πρόσφέροντας απ' εκείνες τις στιγμές που εκτιμάς την ποιότητα της υποκριτικής δουλειάς σαν αυτόνομη αξία. Η Αννίτα Σαντορινιαίου, ιδανική για το ρόλο της Λεονόρας, «τσαλακώνει» τον εαυτό της κωμικά και το απολαμβάνει και ταυτόχρονα δε χάνει νότα από την περιπλοκή ψυχολογική παρτιτούρα των σχέσεών

της με τον Αμιλκάρ. Δε συγχύζεται καθόλου μεταξύ των δυο υποκριτικών γραμμών στο θέατρο μέσα στο θέατρο του Ζαμιάκ. Ο Σταύρος Λούρας προσθέτει στην πασίγνωστη κωμική του πλευρά μια βαθιά δραματική διάσταση πετυχαίνοντας ακριβώς εκείνο το μείγμα από το οποίο έφτιαξε τον Αμιλκάρ του ο Ζαμιάκ. Έχει τον πολύ δύσκολο ρόλο του συντονιστή της υποκριτικής δραστηριότητας στην παράσταση, επειδή οι δικές του οδηγίες και αντιδράσεις αποτελούν εκείνα τα νήματα που κινούν τις ζωντανές μαριονέτες. Οι δυο νεαροί ηθοποιοί, η Μαρία Μαργέτη ως «κόρη» και ο Ορέστης Σοφοκλέους ως Πάολο, μου φάνηκαν να ακολουθούν την υπόλοιπη ομάδα από κάποια απόσταση, πράγμα φυσικό. Η манιέρα της Μαργέτη λίγο πιο σκληρή απ' ό,τι εννοούσε ο συγγραφέας, έκαμε τα περάσματα από την «πραγματικότητα» στην εικονική οικογένεια πιο αισθητά απ' αυτά των πιο έμπειρων συναδέλφων της.

Το δείγμα της «εξωτερικής» σκηνοθεσίας και μάλιστα πολύ πετυχημένο είναι ο εμβόλιμος ρόλος του Μουσικού. Ο Σάββας Σάββα σχολιάζει με το πιάνο και την παρουσία του τα δρώμενα και χρησιμοποιείται από το σκηνοθέτη ως «εισαγωγικά» για το θέατρο στο θέατρο.

Οι δυο νέοι εικαστικοί καλλιτέχνες της παράστασης, ο Λοΐζος Λοΐζου και η Μαρίζα Παρτζίλη εξυπηρέτησαν την παράσταση δημιουργικά και αφοσιωμένα.